

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiae Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Scriptvra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

DOCTRINA SCHOLAST.

Discrimina ciborum & feriarum, sunt pars
cultus dei, ad pmerendam iustificationē utilia.
Non postrema pars Christianismi est sita in
obseruatione certarū feriarum, rituum, ieuniū-
orum, uestitus &c.

Peccatum est, negligere discrimina ciborum
dierum, uestitus &c.

Peccat, qui in cibis & ferijs trāsgreditur, pol-
luit conscientiam, & cōmittit mortale peccatū.

Dies dominica Ecclesiæ autoritate, pro sab-
bato instituta est.

Diei dominicæ obseruatio, non quidem ex
iuris diuini, sed quasi iuris diuini.

Vtēs cibo furtivo & prohibito, peccat mor-
taliter.

DE SCRIPTVR A.

^{sup. 140. a} Scriptura habet plures sensus, ueluti litera-
lem, allegoricum &c. nec uerum est, scripturæ
esse tantum simplicem sensum.

Multa recipienda sunt circa negotiū salutis,
quæ tamen in scriptura non continentur.

Periculosissimus error est, dicere, q̄ in contro-
uersijs ecclesiasticis, scriptura pronunciare de-
beat, quia scriptura utriq; parti cōmuniſ est, &
utraq; pars illam acceptat.

Intellectus scripturæ ex concilijs & patrum
Scriptis colligendus est, non ex ipsa scriptura.

Tanta est autoritas Ecclesiæ, ut illi cedat sa-

cris

tra scriptura. Sic Ecclesia tulit sabbatum Iudaicum, non scriptura: sic Ecclesia abstulit circumisionem, non scriptura. Eccius.

¶ Ecclesia non peccat, & si quedam auferat, quae in scriptura scripta sunt.

¶ Non perpetuò uerū est, omnia ea, quae in sacris literis continentur, esse indispensabilia, aut immutabilia, nam et si utriusque speciei mentio fiat in sacris literis, tamen Ecclesia postea ordinauit unam speciem. Eccius.

~~Robur scripturæ à pectoralipontificis scri-~~

~~nio pendet.~~

Papa habet potestatem, scripturam pro se interpretandi, non contra se, quia cum ipse sit uicarius Christi, & Christus sit ueritas, si quicquā cōtra se statueret, idem cōtra propriā uoluntatem, ergo contra ueritatem ageret.

Doctrina Romanæ Ecclesiæ est regula fidei infallibilis, à qua sacra scriptura robur accipit. Syluester.

Quicquid doctrinæ Romanæ aduersum est, id obliquum & hæreticum est.

¶ Simplici laico scripturam alleganti, non est plus credendum, quam papæ, uel concilij.

Laico scripturam habenti credendo, formum hæreseos est.

Non est putandus theologus, qui nouit triplicem scripturæ sensum adferre.

Sunt multi loci in scripturis diuinis, qui pos-

DOCTRINA SCHOLAST.

Sunt trahi ad eum sensum, quem sibi unusquisque
sponte præsumit, licet non oporteat.

Recte sentiunt, qui Matthæi, Marci, Lucæ,
& Ioannis scripta non agnoscunt, nisi quia de il-
lis Ecclesia perhibet testimonium. Item, recte
statuunt, qui credunt, quod quia Euangelistæ
pro ueris non supposuerint falsa, id non nisi ex
testimonio Ecclesiæ patere.

Scriptura tripliciter dicitur sacra: à spiritu-
sancto, à materia, & ab effectu.

Scripturæ sacræ quadruplex est sensus, lite-
ralis, allegoricus, moralis sive tropologicus,
& anagogicus.

In parabolicis locutionibus generaliter sen-
sus literalis est, non qui per uerba, sed qui per
res & facta designatur.

Bonus scripturæ intellectus ex his quatuor
suboritur: ex uiris præditis ingenjjs, & exer-
catis studio, ex humilibus in iudicio, & ex im-
munibus ab affectationis uitio. Ex opposito al-
terius istorum quatuor solet facile falsus intel-
lectus suboriri.

Hoc proprium est scripturæ diuinæ, insignis
ubertas, ut uerba eius singula mysteria sint, quā
tumcunque videantur humilia. Res insuper lo-
quuntur in ea, & docent mores & uirtutes, do-
cent charitatem tropologicè, seu moraliter, do-
cent fidem allegoricè, docent spem anagogice.

Scriptura sacra lingua una, & multiplex, bre-
uis

uis & latissima, uelut speculum concavum, in
quo uariæ reluent facies.

DE IEIVNIO.

Ieiunia ex opere operato merentur remissio
nem peccatorum, iustitiam, & uitam æternam.
Item, necessaria sunt ad iustitiam noui Testa-
menti.

Ieiunium dicitur abstinentia à cibis & uitis.
Et est duplex, scilicet corporale et spirituale.

Ieiuniū corporale est abstinentia à cibo & po-
tu, intuitu satisfaciendi, uel uitadi peccatū, uel
acquirendi uitam æternam. Spirituale est, absti-
nentia à peccato mortali.

Ieiunium accipitur tripliciter, propriè, com-
muniter, communissime. Propriè dicitur affli-
ctio carnis secundum gustum: Communiter om-
nis carnis afflictio, quæ consistit in uigilijs, &
flagellis, & ieunijs propriè dictis. Communissi-
me abstinentia dicitur ab omni peccato mortali.

Ieiunium stricte acceptum pro abstinentia à
cibo & potu, triplex est, scilicet, naturæ, uirtu-
tis, & ecclesiæ.

Ieiunium naturæ est abstinentia cibi et potus
integro die naturali. Hoc modo ieunat, qui
per uiginti quatuor horas à cibo & potu simul
abstinet. Et tale ieunium requiritur ad digne-
susciendum Eucharistiam. Hoc modo ieuni-